

Handboek gedragscodes voor leerkrachten, directie en ouders van Openbaar Onderwijs Alblasserdam

Doel

We vinden het belangrijk om een gedragscode voor leerkrachten, ouders en directie op te stellen, waarin duidelijk blijkt hoe zij zich naar elkaar dienen te gedragen.

Missie en visie

In onze schoolgids staat dat 't Nokkenwiel en Het Palet vanuit de identiteit als openbare scholenl open staan voor iedereen en dat iedereen ongeacht zijn/haar geloofsovertuiging, culturele en/of levenbeschouwelijke achtergrond met respect behandeld wordt.

Dit betekent concreet dat:

- De school voor alle leerlingen open staat
- De school ieders opvattingen gelijkwaardig behandelt
- Er ruimte moet zijn om jezelf te kunnen zijn
- Onderwijsachterstanden t.g.v. sociale, economische en culturele omstandigheden worden voorkomen
- Er naast cognitieve, ook emotionele vaardigheden worden aangeleerd
- We rekening houden met de verschillen tussen onze leerlingen

Deze missie betekent dat we van leerkrachten, directie en ouders mogen verwachten dat ze:

- In gedrag het goede voorbeeld geven
- Met hun handelen rekening houden met bovenstaande uitgangspunten
- Elkaar met respect behandelen
- Elkaar aanspreken op ontoelaatbaar gedrag

Motivatie opzet.

In de afgelopen periode hebben zich een aantal incidenten op school voorgedaan. Dit heeft een grotere impact op ons gehad dan we in eerste instantie dachten. We zijn ons ervan bewust geworden, dat we met een doelgerichte aanpak in de toekomst deze incidenten zoveel mogelijk dienen te voorkomen.

We vinden dan ook, dat we enerzijds leerkrachten de kennis/attitude moeten bijbrengen om conflicten in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen en anderzijds ze handvatten te geven als dit onverhoopt toch plaatsvindt.

De volgende redenen hebben geleid tot de gekozen opzet:

- Stellingen moeten niet teveel omvattend zijn en een duidelijke inhoud (streven naar een rode draad door de school) hebben;
- Stellingen betreffende intermenselijke contacten kunnen niet worden afgedwongen;
- Te veel en te gedetailleerde stellingen werken averechts;
- Alle stellingen zijn omgezet in competenties;
- Gedragskenmerken en persoonlijkheidskenmerken moeten goed worden gescheiden;
- Het feit dat je een stelling op papier zet is echter geen enkele garantie dat er gehandeld zal worden conform de stelling !!

Bij de hoofdstukken die de leerkrachten betreffen is uitgegaan van competenties die horen bij een professionele werknemer/werkgever.

Zo ontstaat een duidelijk overzicht wat er van een ieder verwacht mag worden.

Vervolgens kunnen de lijsten worden gebruikt om eigen competenties in beeld te krijgen en zicht te krijgen op eigen leerpunten.

Hierop kan een onderdeel van het persoonlijk ontwikkelplan (pop) worden geschreven en dienen als gespreksonderwerp tijdens het pop- en/of functioneringsgesprek.

Bij het hoofdstuk dat betrekking heeft op de ouders, verwachten wij dat zij deze regels in acht nemen, nadat ze er kennis van hebben genomen.

1. Gedragsnormen van leerkrachten naar leerlingen.

Een goede leerkracht kenmerkt zich door:

- Zorg te dragen voor een goed pedagogisch en didactisch werkklimaat.
- Zich verantwoordelijk te voelen voor orde, sfeer rust en veiligheid in de klas en in de school.
- Kinderen ruimte te geven voor eigen initiatieven in de klas en in de school.
- Kinderen serieus te nemen en veiligheid te bieden.
- Gestelde regels te hanteren zonder daarbij in starheid te vervallen.
- De relatie met leerlingen te onderhouden. Ook met die leerlingen die het soms moeilijk maken.
- Consequent te zijn in communicatie en handelen.
- Gezag uit te stralen.
- Zich te willen ontwikkelen ook op het gebied van gedragsproblemen door het bijhouden van vakliteratuur en/of scholing en studie.
- Interesse te tonen voor de leefomgeving van de leerlingen.
- Ruime aandacht te besteden aan normen en waarden en daarbij een voorbeeldfunctie te vervullen.
- Zorg te dragen voor een veilige omgeving op het schoolplein.
- In conflictsituaties bemiddelend en indien nodig sturend op te treden.
- Zich bewust te zijn van zijn/haar voorbeeldfunctie en daar naar te handelen.
- Aandacht te hebben voor alle leerlingen ook voor die leerlingen die daar zelf niet om vragen.
- Uit te gaan van het goede in leerlingen.

2. Algemeen geldende gedragsregels binnen de scholen.

Collegiaal gedrag.

Een goede en waardevolle collega:

- ❑ Heeft en geeft vertrouwen.
- ❑ Kan positieve kritiek ontvangen en geven.
- ❑ Is eerlijk en open in zijn/haar communicatie
- ❑ Staat klaar voor anderen als dat nodig is.
- ❑ Toont belangstelling naar anderen en in het werk van anderen.
- ❑ Praat met anderen en niet over anderen.
- ❑ Kent eigen sterke en zwakke punten en is bereid anderen te laten delen in zijn of haar kennis en is ook bereid zelf te leren van de sterke punten van de ander.
- ❑ Is bereid anderen te steunen en in hun waarde te laten.
- ❑ Kan hulp geven en hulp vragen.
- ❑ Kan fouten maken en fouten erkennen.
- ❑ Accepteert dat fouten maken mag.
- ❑ Komt afspraken na.
- ❑ Kan constructief samenwerken.
- ❑ Toont onder alle omstandigheden respect.
- ❑ Stelt veel vragen.
- ❑ Heeft met alle collega's een goede werkverhouding.

3. Het gedrag van leerkrachten naar ouders.

Een leerkracht die ouders respecteert en waardeert zal:

- Ouders het gevoel geven om welkom te zijn in de school.
- Regelmatig contact houden met de ouders over de leerprestaties van hun kind maar ook m.b.t. het algehele welzijn van hun kind.
- Afspraken maken met collega's en schoolleiding over de communicatielijnen naar ouders.
- Ouders onder alle omstandigheden serieus nemen.
- De tijd nemen om naar ouders te luisteren.
- Altijd naar samenwerkingsmogelijkheden met ouders zoeken.
- Respect tonen voor de mening van ouders ook als deze afwijkt van eigen mening.
- Zich open, eerlijk en met respect uitlaten over de kinderen.
- Verantwoordelijkheid voor het kind met de ouders delen.
- Belangstelling en begrip tonen en indien mogelijk rekening houden met de wensen van ouders.
- Indien nodig ook een eigen standpunt in durven nemen.
- In een conflictsituatie zoeken naar win/win oplossingen.
- In ouders een waardevolle informatiebron t.a.v. het kind voor zichzelf vinden.
- Gemaakte afspraken nakomen.
- Algemeen genormeerde omgangsvormen hanteren.
- Geen vertrouwelijke informatie doorspelen aan derden
- Nooit met ouders over collega's en/of andere ouders spreken.
- Altijd openheid betrachten in gesprekken.
- Ouders zo veel mogelijk bij schoolzaken betrekken.
- Ouders indien nodig verwijzen naar de directie.

4. Gedragsnormen tussen schoolteam en directie.

Een professionele omgang tussen schoolteam en directie kenmerkt zich door:

- Wederzijds vertrouwen. Beide partijen zullen zich realiseren dat vertrouwen niet kan worden afgedwongen maar wordt verdiend.
- Wederzijds respect.
- Openheid in communicatie en handelen.
- Wederzijdse ondersteuning.
- Het kunnen geven en ontvangen van opbouwende kritiek.
- Onderlinge solidariteit.
- Het uitsluiten van wandelgangcircuits en achterklap.
- Een goede en adequate informatie uitwisseling.

5. Gedragsnormen t.a.v. de schoolorganisatie.

Team en directie tonen een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de school door:

- Zorg te dragen voor een goed verzorgd schoolgebouw.
- Zorg te dragen voor opgeruimde lokalen, entree en vergaderruimtes.
- Vastgestelde regels na te leven.
- Een positief beeld van de school intern en extern uit te dragen.
- Zorg te dragen voor goede overdracht bij klassenovername.
- Binnen de school zorg te dragen voor alle leerlingen.
- Gemaakte klassenoverstijgende afspraken na te komen.

6. Gedragsnormen van ouders naar leerkrachten/school

Een ouder die de school en haar leerkrachten respecteert zal

- De leerkrachten en directie met respect behandelen
- Geen geweld/agressie in welke vorm dan ook gebruiken naar leerkrachten en directie
- In een conflictsituatie mee zoeken naar een win/win oplossing
- Gemaakte afspraken nakomen
- Algemene omgangsvormen hanteren
- Altijd openheid betrachten in gesprekken
- Altijd bij leer- en/of gedragsproblemen van het eigen kind naar de leerkracht of directie gaan
- Alle relevante informatie over zijn/haar kind aan de leerkracht doorgeven
- Direct de school informeren als er problemen zijn
- Geen vertrouwelijke informatie doorgeven aan derden
- Verantwoordelijkheid voor het kind met de school delen
- Niet in negatieve zin over leerkrachten en/of andere ouders spreken

7. Beschermende maatregelen voor directie/ouders/personeel

Het spreekt voor zich dat wat in deze gedragscode op papier staat nog geen garantie biedt dat iedereen zich volgens deze regels gedraagt. Dit betekent dat als er zich onverhoopt toch een calamiteit voordoet, we oplossingen moeten aandragen. We hebben hiervoor de volgende mogelijkheden.

- De klachtenregeling voor ouders en personeel zowel intern als extern, zoals vermeld in de schoolgids
- De vertrouwenspersoon voor ouders en personeel
- Het stappenschema t.a.v. agressieve ouders voor het personeel

8. Status van het handboek – wijze van controle op de naleving – handelen bij conflicten.

De status van het handboek is door directie en team vastgesteld. Alle betrokkenen onderschrijven het belang van normen en waarden in de maatschappij en zetten zich in om deze binnen het onderwijs op een goede manier invulling te geven. De in de hoofdstukken 1 t/m/5 beschreven competenties dienen daar voor als leidraad.

Team en directie zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de naleving van de in het handboek opgenomen gedragsnormen. Dat betekent concreet dat persoonlijke verbeterpunten jaarlijks worden opgenomen in de persoonlijke ontwikkelplannen en dat deze punten jaarlijks terug komen in de functioneringsgesprekken en de beoordelingsgesprekken. De directie draagt indien nodig zorg voor ondersteuning of begeleiding.

Het handboek komt tenminste 2 maal per jaar op de agenda van de bouw/teamvergaderingen waarbij een ieder de verantwoordelijkheid heeft elkaar aan te spreken of zaken betreffende leerkrachtgedrag onder de aandacht te brengen. Vergeet hierbij niet "succes te vieren".

Wanneer het individuele gedrag van een leerkracht tot problemen en/of conflicten binnen de school leiden wordt de volgende procedure gevolgd:

- In eerste instantie wordt de leerkracht op zijn gedrag persoonlijk aangesproken.
- De leerkracht kan een beroep doen op ondersteuning van een collega of directielid.
- Er wordt een gesprek geregeld tussen de betrokkenen en de directeur.
- De directeur voert een disciplinair gesprek met de betrokkenen.
- De directeur informeert het schoolbestuur.

Het gedrag van leerkrachten naar ouders.

Een leerkracht die ouders respecteert en waardeert zal:

	++	+	-	--
Ouders het gevoel geven om welkom te zijn in de school.				
Regelmatig contact houden met de ouders over de leerprestaties van hun kind maar ook m.b.t. het algehele welzijn van hun kind.				
Afspraken maken met collega's en schoolleiding over de communicatielijnen naar ouders.				
Ouders onder alle omstandigheden serieus nemen.				
De tijd nemen om naar ouders te luisteren.				
Altijd naar samenwerkingsmogelijkheden met ouders zoeken.				
Respect tonen voor de mening van ouders ook als deze afwijkt van eigen mening.				
Zich zo veel mogelijk uitlaten in positieve termen over de kinderen.				
Verantwoordelijkheid voor het kind met de ouders delen.				
Belangstelling en begrip tonen en indien mogelijk rekening houden met de wensen van ouders.				
Indien nodig ook een eigen standpunt in durven nemen.				
In een conflictsituatie zoeken naar win/win oplossingen.				
In ouders een waardevolle informatiebron t.a.v. het kind voor zichzelf vinden.				
Gemaakte afspraken nakomen.				
Algemeen genormeerde omgangsvormen hanteren.				
Geen vertrouwelijke informatie doorspelen aan derden				
Nooit met ouders over collega's en/of andere ouders spreken.				
Altijd openheid betrachten in gesprekken.				
Ouders zo veel mogelijk bij schoolzaken betrekken.				
Ouders indien nodig verwijzen naar de directie.				

□

Collegiaal gedrag.

Een professionele omgang tussen schoolteam en directie kenmerkt zich door::

	++	+	-	--
Wederzijds vertrouwen. Beide partijen zullen zich realiseren dat vertrouwen niet kan worden afgedwongen maar wordt verdiend.				
Wederzijds respect.				
Openheid in communicatie en handelen.				
Wederzijdse ondersteuning.				
Het kunnen geven en ontvangen van opbouwende kritiek.				
Onderlinge solidariteit.				
Het uitsluiten van wandelgangcircuits en achterklap.				
Een goede en adequate informatie uitwisseling.				

Gedragregels t.a.v. de schoolorganisatie.*Team en directie tonen een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de school door:*

	++	+	-	--
Zorg te dragen voor een goed verzorgd schoolgebouw.				
Zorg te dragen voor opgeruimde lokalen, entree en vergaderruimtes.				
Vastgestelde regels na te leven.				
Een positief beeld van de school intern en extern uit te dragen.				
Zorg te dragen voor goede overdracht bij klassen overname.				
Binnen de school zorg te dragen voor alle leerlingen.				
Gemaakte klassenoverstijgende afspraken na te komen.				

Competenties normen en waarden.

Naam:

School:

Groep:

Leervragen t.a.v. sociale competenties.

<i>leerdoel</i>	<i>nodig</i>	<i>Met wie</i>	<i>planning</i>	<i>opmerkingen</i>